

บทความวิชาการ Hot Issue

(สิงหาคม 2560)

โพสต์ที่ต้องคิด กับ พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ <http://www.parliament.go.th>

โพสต์ที่ต้องคิด กับ พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ฯ

อารียา สุขโต
วิทยาการชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

วิถีชีวิตในปัจจุบันคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเข้ามามีส่วนสำคัญในชีวิตคนเรามากขึ้นทุกวัน ทำให้ระยะทางหรือเวลาที่มีข้ออุปสรรคต่อการศึกษา เรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอีกต่อไป ในการเข้าถึงได้ง่ายของคอมพิวเตอร์ของคนยุคนี้ย่อมมีทั้งคุณและโทษ การรับข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ แบ่งปัน สร้างแรงบันดาลใจ ย่อมเป็นประโยชน์ในการยกระดับการพัฒนาตนเอง หากแต่ทุกสิ่งเมื่อมีด้านสว่างย่อมมีด้านมืด หากมีการใช้เพื่อเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ บิดเบือน ปลอมแปลง อีกทั้งอาชญากรรมทางการเงิน ก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ ความวุ่นวาย ปลูกปั่น ลูกลามเป็นประเด็นสังคม หรือ ที่เรียกติดปากว่า “ดราม่าบนโลกออนไลน์” และนำมาซึ่งการหมิ่นประมาท ที่เป็นข่าวมากมายในตอนนี้

ทั้งนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Social) หรือ ชื่อเดิม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Ministry of information and Communication Technology) หรือ กระทรวงไอซีที (ICT) ที่มีการเปลี่ยนชื่อและเพิ่มบทบาทหน้าที่ในการรองรับการพัฒนาสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัล ดำเนินการออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อรองรับภารกิจดังกล่าวโดยการเสนอร่างกฎหมายใหม่ อีกทั้งมีการแก้ไขกฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายที่มีการพูดถึงในตลอดช่วงปี 2559 ที่ผ่านมา คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ที่ปรับแก้ให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาของเทคโนโลยีและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลง ดังนั้น จึงขอย้อนซึ่งความเป็นมาของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีประชาชนบางกลุ่ม สื่อและนักวิชาการแสดงความไม่เห็นด้วยว่ากฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องปรามการกระทำความผิดหรือลิดรอนสิทธิพื้นฐานในการแสดงออก

ความจำเป็นในการแก้ไข

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ที่มีการพัฒนารูปแบบการกระทำความผิดที่ความซับซ้อนมากขึ้นตามพัฒนาการทางเทคโนโลยีซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีการจัดตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีภารกิจในการกำหนดมาตรฐานและมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมทั้งการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่ต้องมีการปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้รักษาการตามกฎหมาย กำหนดฐานความผิดขึ้นใหม่ และแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเดิมรวมทั้งบทกำหนดโทษของความผิดดังกล่าว การปรับปรุงกระบวนการและหลักเกณฑ์ในการระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตลอดจนกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบซึ่งมีอำนาจเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

การเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ส่งผลให้การติดต่อสื่อสาร การแบ่งปันข้อมูล สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วและแพร่กระจายเป็นวงกว้าง ดังนั้นจึงเป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเท็จและเท็จ หากผู้รับขาดวิจารณญาณในการเสพข้อมูล ก็จะทำให้การส่งต่อข้อมูลแผ่ขยายออกไป เหมือนหลายกรณีที่มีการส่งต่อของข้อมูลกลายเป็นกระแสสังคม จาก 1 ไป 10 เพิ่มมากขึ้นทวีคูณและการส่งต่อโดยไม่ทราบว่าเป็นสิ่งที่กระทำนี้อาจเข้าข่ายการกระทำความผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ ปี 2550 ซึ่งได้มีการประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 และมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมีผลบังคับใช้ไปเมื่อ 18 กรกฎาคม 2550 นับเป็นเวลา 9 ปี มาแล้ว มีหลายมาตราที่ผู้ใช้งานต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย จากการสำรวจเกี่ยวกับการใช้ Social Media ในชีวิตประจำวันของคนไทยจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 655 คน พบว่ามีอัตราการใช้โซเชียลมีเดียค่อนข้างสูง ตั้งแต่ต้นนอนจนเข้านอน ดังภาพที่แสดง

ที่มา : บริษัท Zocialinc

ดังนั้น หลังจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มีผลบังคับใช้ จากการติดตามผลการสำรวจในปี 2555 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) มีการขอคำสั่งศาลเพื่อปิดกั้นเว็บไซต์จำนวนทั้งหมด 20,978 ยูอาร์แอล (URL) โดยอ้างเหตุผลสามกรณี มากไปหาน้อยเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1. มีเนื้อหาและภาพหมิ่นสถาบันเบื้องสูง อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร 2. มีเนื้อหาและภาพลามกอนาจาร ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และ 3. อื่น ๆ โดยการมีเนื้อหาและภาพหมิ่นสถาบันเบื้องสูงเป็นสาเหตุที่ทำให้เว็บไซต์ถูกปิดกั้นมากถึง 16,701 ยูอาร์แอล (URL) (รายงานพลเมืองเน็ต, 2555) ซึ่งการที่จะเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 (1) ต้องเป็นข้อมูลเท็จ “นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์

อันเป็นเท็จ” ซึ่งหากเป็นข้อมูลที่เป็นความจริงก็ไม่ผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ แต่สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาท แม้จะเป็นความจริง แต่หากผู้เสียหายได้รับความเสียหายก็ผิดได้ ซึ่งความผิดฐานหมิ่นประมาทเป็นความผิดอันยอมความได้ แต่ตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ มาตรา 14 (1) ถือว่าเป็นความผิดอันยอมความไม่ได้ หรือเป็นความผิดต่อแผ่นดิน หากการหมิ่นประมาทผิดทั้งกฎหมายอาญา และพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ ความผิดกรรมเดียวกันกฎหมายฉบับหนึ่งยอมความได้ แต่อีกฉบับกลับยอมความไม่ได้จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ (รุจิระ บุณนาค, 2558, น.10) ทำให้ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมโทษผู้ให้บริการซึ่งในกรณีที่ให้ความร่วมมือยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิด นำเข้าข้อมูลอันเป็นเท็จ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุม และการกำหนดขั้นตอนการแจ้งเตือนการระงับการเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ และการนำข้อมูลนั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์รวมถึงกำหนดเหตุเพื่อยกเว้นโทษแก่ผู้ให้บริการ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2559) มิฉะนั้น ผู้ให้บริการจะไม่ได้รับความเป็นธรรม หรืออาจจะเป็นการก่อกวนแก่ผู้ให้บริการได้ซึ่งการใช้มาตรา 14 (1) ส่งผลต่อผู้ใช้คอมพิวเตอร์วงกว้างเกี่ยวกับเรื่องการแสดงความคิดเห็นออนไลน์ โดยแท้จริงเจตนารมณ์ของมาตรา 14 (1) ร่างขึ้นเพื่อมุ่งเอาผิดกับผู้ที่นำข้อมูลที่ปลอม หรือเท็จเข้าระบบคอมพิวเตอร์เพื่อหลอกลวงผู้อื่นให้เข้าทำธุรกรรมต่าง ๆ (ภูมินทร์ บุตรอินทร์, ฌฐกานต์พงษ์พันธ์ปัญญา, 2560) ดังนั้น ในฐานะผู้ใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อออนไลน์มีโอกาสที่กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว มีแนวโน้มที่การแสดงความคิดเห็น การลงข้อความ รูปภาพ การนำเสนอข้อมูลที่บิดเบือน หรือไปพาดพิงให้ร้ายหรือสร้างข่าวเท็จ ทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อผู้อื่น จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 มาตรา 14 มาตรา 15 และมาตรา 16 โดยเพิ่มเติมฐานความผิดดังกล่าว

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 ป้องกัน หรือ ลิดรอน?

(ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 81/2559 เมื่อวันศุกร์ที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ได้ลงมติเห็นชอบประเด็นการแก้ไขในครั้งนั้น คือข้อกังวลในการบังคับใช้เนื่องจากข้อกำหนดหลายประเด็นมีการระบุในเนื้อหาค่อนข้างกว้างเกินไปทำให้เกิดการตีความให้รวมถึงการแสดงความคิดเห็นบนระบบคอมพิวเตอร์ด้วยทั้งที่จริงแล้วทางรัฐเห็นว่าเป็นไปเพื่อการปรับปรุงกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมกับเทคโนโลยี อย่างไรก็ตามเมื่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้มีการเผยแพร่ทำให้มีการตั้งคำถามในส่วนที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนภายในรัฐมากเกินไป เกิดเป็นกระแสคัดค้านเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น ปิดกั้นการตรวจสอบ ที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการลงทุน อีกทั้งมองว่ามีการให้อำนาจรัฐจัดตั้งซิงเกิลเกตเวย์ (Single gateway) เพื่อสอดส่องข้อมูลประชาชน จัดตั้งศูนย์กลางบล็อกเว็บที่เชื่อมต่อตรงระบบของผู้ให้บริการ และถูกมองว่าเป็นความหวาดระแวงของภาครัฐที่มีต่อโลกโซเชียลจึงมีกลุ่มที่มีความเห็นต่างมองว่าเป็นการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น ในยุคของการบริหารประเทศจากรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งทำให้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวเป็นประเด็นถกเถียงขึ้นมาในสังคมจากรายจะเห็นการเปรียบเทียบสาระสำคัญของความผิดระหว่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 กับ พระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2560 มาตรา 14 (1) (2) มาตรา 15 และมาตรา 16 (ณ ปัจจุบันได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 และมีผลบังคับใช้แล้ว)

เปรียบเทียบพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 กับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ในมาตรา 14 (1) (2) มาตรา 15 และมาตรา 16

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ พ.ศ. 2550	พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560	หมายเหตุ
<p>มาตรา 14 (1) ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา 14 (1) ผู้ใดกระทำความผิด โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีหรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>เพิ่มฐานความผิดผู้นำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยทุจริตหรือโดยหลอกลวงนำเข้าข้อมูลที่บิดเบือน</p>
<p>มาตรา 14 (2) ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา 14 (2) ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีหรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>เพิ่มฐานความผิดผู้นำข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ฯลฯ</p>

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ พ.ศ. 2550	พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560	หมายเหตุ
<p>มาตรา 15 ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14</p>	<p>มาตรา 15 ผู้ให้บริการผู้ใดให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14 ให้รัฐมนตรีออกประกาศกำหนดขั้นตอนการแจ้งเตือน การระงับการทำให้เผยแพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์และการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ ถ้าผู้ให้บริการพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรี ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ</p>	<p>เพิ่มฐานความผิดผู้ให้ความร่วมมือหรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดและให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศแจ้งเตือน</p>
<p>มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยสุจริต ผู้กระทำไม่มีความผิดและความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ และถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา</p>	<p>มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท</p> <p>ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อภาพผู้ตายและการกระทำนั้นน่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง</p>	<p>เพิ่มโทษปรับที่สูงขึ้น และเพิ่มฐานความผิดที่ได้กระทำต่อภาพผู้ตายที่ทำให้บิดา มารดา คู่สมรสหรือบุตรผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ฯลฯ เว้นแต่การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยสุจริตอันเป็นการดีชมด้วยความเป็นธรรม</p>

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ พ.ศ. 2550	พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560	หมายเหตุ
มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย	ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยสุจริตอันเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรมซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ ผู้กระทำไม่มีความผิด	

ที่มา : สำนักวิทยบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ที่ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทั่วไปควรรู้

มีผลบังคับใช้ วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 (120 วันตั้งแต่วันประกาศราชกิจจานุเบกษา) ซึ่ง พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ 2560 (มลธิรา โพร้น้อย, 2559) ในประเด็นของการกระทำที่อาจจะมีความเสี่ยงที่เข้าข่ายการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่ผู้ใช้อาจต้องเพิ่มความระมัดระวังกับการใช้งาน

- ผู้ใดส่งอีเมลให้แก่บุคคลอื่นก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ โดยไม่สามารถบอกเลิกหรือแจ้งยกเลิกได้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน

200,000 บาท

- การกระทำความผิด เป็นการกระทำต่อข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1-7 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 - 140,000 บาท

- ถ้าเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 - 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 - 200,000 บาท

- การกระทำความผิดเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท

- การกระทำความผิด โดยมีได้มีเจตนาฆ่าแต่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5 - 20 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 - 400,000 บาท

- ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ (1) ทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งเกิดความเสียหายต่อประเทศ (3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร (4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่มี

ลักษณะอันลามก หรือเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้ว่าผิดตามข้อ (1), (2), (3) และ (4) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีหรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้ให้บริการให้ความร่วมมือยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิด รับโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด

- ผู้ใดตัดต่อ เติม หรือตัดแปลงภาพของผู้อื่น นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท

- ผู้ใดกระทำความผิดต่อภาพของผู้เสียชีวิตและการกระทำนั้นน่าจะทำให้บิดามารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียชีวิตเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท

บทสรุปและข้อเสนอแนะจากนักศึกษา

(1) ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศาลชำนาญพิเศษซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะเพื่อพิจารณาคดีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

(2) ส่งเสริมทักษะของเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในแง่ของการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการโจมตีข้อมูลภาครัฐได้อย่างทันต่อสถานการณ์

(3) การส่งเสริมให้มีกลุ่มเครือข่ายประชาชนเพื่อการเฝ้าระวังการใช้อินเทอร์เน็ตโดยกลุ่มผู้ใช้และผู้ให้บริการ

(4) การติดตามปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

จะเห็นว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ส่งผลดีต่อการกระตุ้นให้ผู้ใช้มีความระมัดระวังการแสดงความเห็นที่ล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่นบนพื้นที่สาธารณะ หรือภาษาในโลกออนไลน์เราเรียกติดปากกันว่า “นักเลงคีย์บอร์ด” หรือการนำเข้าสู่ข้อมูลอันเป็นเท็จที่ก่อให้เกิดความตระหนกการติดต่อภาพล้อเลียน หรือภาพลามกอนาจารต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนมีโทษทางกฎหมายทั้งสิ้น ดังนั้นการโพสต์ การแชร์ ข้อมูลต่าง ๆ ผู้ใช้ควรมีสติก่อนจะโพสต์และผู้อ่านก็ต้องมีวิจารณญาณได้การรับข้อมูลเช่นกันด้วย เพื่อให้โลกแห่งข้อมูลข่าวสารเป็นพื้นที่แห่งการสร้างสรรค์และส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยตนเองอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- เครือข่ายพลเมืองเน็ต. (2556). รายงานประจำปี 2555 เครือข่ายพลเมืองเน็ต: ปีแห่งการพิพากษา กรุงเทพฯ: เครือข่ายพลเมืองเน็ต.
- “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550” (18 มิถุนายน 2550). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 124 ตอนที่ 27 ก., น. 4-13.
- “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560” (24 มกราคม 2560). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134 ตอนที่ 10 ก., น. 24-35.
- ภูมินทร์ บุตรอินทร์และณัฐกานต์ พงษ์พันธ์ปัญญา, (2560). ผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2559. มูลนิธิศูนย์สารสนเทศเครือข่ายไทย สืบค้น 26 พฤษภาคม 2560 จาก <http://www.thnic.or.th/impact-o-enforcement-computer-crime-2559/>
- มลธิรา โพธิ์น้อย. (2559). สำนักวิทยบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. มาทำความเข้าใจกับร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ รู้จัก พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ ฉบับ 2559.
- รุจิระ บุณนาค. (26 ตุลาคม 2558). หมิ่นประมาทกับ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์. เดลินิวส์, น.10.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2559). เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ). บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 26/2559 วันพฤหัสบดีที่ 28 เมษายน 2559 อพ. 28/2559 จัดทำโดย สำนักกฎหมาย
- ไอลอร์. (2559). ร่างแก้ไข พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ฯ “ตั้งคณะกรรมการปิดเว็บแม่ไม่ผิดกฎหมาย” (25 เมษายน 2559) สืบค้น 25 พฤษภาคม 2560 จาก <https://ilaw.or.th/node/4092>